

รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียน
ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ

Developing Model for Professional Learning Community (PLC) to enhance
teachers' learning administration and Students' Reading and Writing abilities
from Wat Nong Sua School

สุณัฐญา เหลี่ยมเพ็ง¹

Received : July 19, 2023

Revised : August 2, 2023

Accepted : August 19, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้วยกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ วัดอุปประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 2) การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ 3) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ 4) ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ และ 5) ขยายผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ประชากร ได้แก่ ครูวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ และครูโรงเรียนวัดหนองเสือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติพื้นฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัดอุปประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล

¹ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองเสือ ตำบลวังศาลา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือพบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

5 . ขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือพบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ , ส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู , ความสามารถการอ่านและการเขียน

Abstract

This study aims to develop the model for professional learning community (PLC) to enhance teachers' learning administration and students' reading and writing abilities of Wat Nong Sua School. The research methodologies included 5 main processes. The research tools consisted of a questionnaire, frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research results were as follows:

1. The results of the study of the current condition and the need to promote the ability of teachers in learning management. The schools under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 1 found that in the overall level was at a high level.

2. The results of creating a teacher development model with a professional learning community process To promote teachers' learning management abilities and the reading and writing abilities of Wat Nong Suea School students consisted of 5 components: 1) the principle of the pattern, 2) the purpose of the pattern, 3) the content of the pattern, 4) the pattern process, and 5) measurement and evaluation.

3. The results of the experimental model of teacher development with a community process of professional learning. To promote teachers' learning management abilities And the reading and writing abilities of Wat Nong Suea School students were found that the overall level was at a high level.

4. Evaluate teacher development models through the professional learning community process to enhance teachers' learning management capabilities. And the reading and writing abilities of Wat Nong Suea School students were found that, in general, were at a high level.

5. Extend the results of using the teacher development model through the professional learning community process. To promote teachers' learning management abilities And the reading and writing abilities of Wat Nong Suea School students were found that, in general, were at a high level.

Keywords : Developing Model for Professional Learning Community (PLC) ,enhance teachers, learning administration and Students, Reading and Writing abilities

บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จะต้องสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2559 : 140) สอดคล้องกับงานวิจัยของสโตนอลล์ (Stoll. 2010 : 8) ที่กล่าวว่า มีการให้การยอมรับและพูดถึงในวงกว้างเกี่ยวกับ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในหลายประเทศว่าทำให้เกิดการรวมตัว การช่วยเหลือ การร่วมมือซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีการสะท้อนกระบวนการดำเนินงาน วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และฮอร์ด (Hord. 2009 : 40-42) กล่าวว่า เป้าหมายหลักของสถานศึกษา คือ การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยคุณภาพการจัดการเรียนการสอนจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องแบบมีอาชีพ บริบทที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบมืออาชีพ คือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียนในห้องเรียนและการเรียนรู้จากเพื่อน ๆ ประกอบกับ ปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒนาผล (2557 : 284) ได้พัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา พบว่า รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษาทำให้สมรรถนะเชิงวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลองใช้ รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้นและผลการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า การให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ

กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลตามที่คาดหวังนั้น มีมากมายหลายวิธี การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ ที่ครูสามารถนำไปปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามบริบทและธรรมชาติของวิชา โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะเป็นการจัดการเรียนรู้ตามบริบทและธรรมชาติของวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามที่คาดหวัง ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นการเรียนรู้ตั้งคำถาม 2) ขั้นการเรียนรู้เพื่อแสวงหาสารสนเทศ 3) ขั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ 4) ขั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร และ 5) ขั้นการเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกษมล จันทรดอน (2560:บทคัดย่อ) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและพัฒนากาพย์ ดูปุด และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้โดยใช้บันได 5 ขั้น ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทักษะการอ่านและพัฒนากาพย์ ดูปุด และเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมบุรฉัตร สีนุย (2565) การพัฒนาทักษะการอ่านออกและทักษะการเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคบันได 5 ขั้น ร่วมกับเกม ผลการวิจัยพบว่า) การพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน มีคะแนนทักษะการอ่านเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 18.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.23 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) การพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน มีคะแนนทักษะการเขียนเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 13.96 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.24 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ3) ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเทคนิคบันได 5 ชั้นร่วมกับเกม พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 22.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่าสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่สามารถจัดการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการเรียนรู้ได้แต่ยังมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร จากหลักการและแนวคิดในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบกับปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ รวมทั้งเป็นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ชั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทำให้การดำเนินงานของครูมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ในการปฏิบัติงานสะท้อนผลลัพธ์ในเชิงนโยบายเชิงปฏิบัติงานนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการอย่างกว้างขวางต่อผู้เรียน ครู และเป็นแนวทางให้โรงเรียนอื่นที่มีบริบทคล้ายกันนำไปใช้ได้อย่างเกิดประโยชน์ และที่สำคัญตอบสนองความต้องการของชุมชนในเขตพื้นที่บริการ เกิดการสร้างสรรค้ชุมชน ท้องถิ่น สังคม ประเทศชาติ อย่างยั่งยืน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ
4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ
5. เพื่อขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อ ส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ในครั้งนี้มีขั้นตอนการวิจัยอยู่ 5 ขั้นตอนรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ประชากร ได้แก่ ครูวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามศึกษาสภาพปัจจุบันและความ ต้องการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของ ครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อ ส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัด หนองเสือ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการ รูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชน แห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ และคู่มือการใช้คู่มือการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อ ส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียน วัดหนองเสือ ประชากร ได้แก่ ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดหนองเสือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบสอบถามการส่งเสริม ความสามารถในการจัดการเรียนของครูโรงเรียนวัดหนองเสือ และ 2) แบบสอบถามการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนวัดหนองเสือ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดหนองเสือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์การใช้รูปแบบการ พัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และ ความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ 2) แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการ พัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และ ความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ 3) แบบสอบถามการประเมินคู่มือการใช้ รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียน ของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ และ 4) แบบสอบถามความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 5 ขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อ ส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัด

หนองเสือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ และ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ ชั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ชั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร ชั้นการเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม และชั้นการเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม อยู่ในระดับมาก และความต้องการส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ ชั้นการเรียนรู้เพื่อแสวงหาสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ชั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ ชั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร ชั้นการเรียนรู้ตั้งคำถาม และ ชั้นการเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม อยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ชุมชนกัลยาณมิตร ภาวะผู้นำร่วม วิสัยทัศน์ร่วม การแบ่งปันการปฏิบัติ และการมีส่วนร่วม และความต้องการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ รองลงมาได้แก่ ภาวะผู้นำร่วม การมีส่วนร่วม การแบ่งปันการปฏิบัติ และวิสัยทัศน์ร่วม

2. ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความถูกต้อง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ หลักการของรูปแบบ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ เนื้อหาของรูปแบบ การวัดและประเมินผล และกระบวนการรูปแบบ และความเป็นไปได้ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ หลักการของรูปแบบ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เนื้อหาของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด กระบวนการรูปแบบ และการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตรวจสอบคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความถูกต้อง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ การ

ประเมินผล และเอกสารอ้างอิง อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของคู่มือ กรอบเนื้อหาของคู่มือ และคำชี้แจงการใช้คู่มือ อยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ การประเมินผล และเอกสารอ้างอิงอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ คำชี้แจงการใช้คู่มือ วัตถุประสงค์ของคู่มือ หลักการและเหตุผล และกรอบเนื้อหาของคู่มือ อยู่ในระดับมาก

3. ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นของครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ก่อนการอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ ขั้นการเรียนรู้เพื่อแสวงหาสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ขั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ ขั้นการเรียนรู้ตั้งคำถาม อยู่ในระดับมาก ขั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร และขั้นการเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ ขั้นการเรียนรู้เพื่อแสวงหาสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ขั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ ขั้นการเรียนรู้ตั้งคำถาม ขั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร และขั้นการเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม อยู่ในระดับมาก ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ก่อนการอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ ภาวะผู้นำร่วม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ การแบ่งปันการปฏิบัติวิสัยทัศน์ร่วม การแบ่งปันการปฏิบัติและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ภาวะผู้นำร่วม วิสัยทัศน์ร่วม การมีส่วนร่วม การแบ่งปันการปฏิบัติ และชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก

4. ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ความเหมาะสม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ กระบวนการรูปแบบ และหลักการของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่วัตถุประสงค์ของรูปแบบ การวัดและประเมินผล และเนื้อหาของรูปแบบ อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ หลักการของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เนื้อหาของรูปแบบ การวัดและประเมินผล วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และกระบวนการรูปแบบ

5. ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ความเหมาะสม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ คำชี้แจงการใช้คู่มือ การประเมินผล วัตถุประสงค์ของคู่มือ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ กรอบเนื้อหาของคู่มือเอกสารอ้างอิง หลักการและเหตุผล อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ หลักการและเหตุผล และวัตถุประสงค์ของคู่มือ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เอกสารอ้างอิง คำชี้แจงการใช้คู่มือ กรอบเนื้อหาของคู่มือ และการ

ประเมินผลอยู่ในระดับมาก ผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยครูโรงเรียนวัดหนองเสือ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายข้อลำดับสูงสุดได้แก่ครูมีทักษะในการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ครูมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น และครูจัดกระบวนการติดตามความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนวัดหนองเสือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายข้อลำดับสูงสุดได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้ซักถาม อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ครูแนะนำการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และครูให้นักเรียนฝึกการนำเสนอผลจากการเรียนรู้ที่ได้รับ อยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยครูโรงเรียนบ้านหนองสะแก พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายข้อลำดับสูงสุดได้แก่ครูมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ครูมีการใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ และครูมีทักษะในการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผล

1. สภาพปัจจุบันการส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ

ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล และการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คำชี้แจงการใช้คู่มือ 2) วัตถุประสงค์ของคู่มือ 3) หลักการและเหตุผล 4) กรอบเนื้อหาของคู่มือ 5) การประเมินผล และ 6) เอกสารอ้างอิง และคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความถูกต้อง (Accuracy) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและความเป็นไปได้ (Feasibility) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความถูกต้อง (Accuracy) พบว่า ใน

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ (Feasibility) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ผลการจัดการจัดการเรียนของครู ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นของครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ก่อนการอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ก่อนการอบรมครู พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและหลังการอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครูและความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ความเหมาะสม (Suitability) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ (Profitability) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ความเหมาะสม (Suitability) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ (Profitability) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนวัดหนองเสือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. ขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยครูโรงเรียนบ้านหนองสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5- 6 โรงเรียนบ้านหนองสะแก ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 รายละเอียดดังนี้ สภาพปัจจุบันการส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กษมล จันทร์ดอน (2560) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและพัฒนากาพย์ ดุพุด และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้โดยใช้บันได 5 ขั้น (Steps for Student Development) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและพัฒนากาพย์ ดุพุด และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้โดยใช้บันได 5 ขั้น (Steps for Student Development) รู้อยู่ในระดับปานกลาง และศึกษาความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและพัฒนากาพย์ ดุพุด และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้โดยใช้บันได 5 ขั้น (Steps for Student Development) อยู่ในระดับมาก และความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ศักดิ์ สาส์กัญชัย (2562) กลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาสถานศึกษาสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล และการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คำชี้แจงการใช้คู่มือ 2) วัตถุประสงค์ของคู่มือ 3) หลักการและเหตุผล 4) กรอบเนื้อหาของคู่มือ 5) การประเมินผล และ 6) เอกสารอ้างอิง และผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความถูกต้อง (Accuracy) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและความเป็นไปได้ (Feasibility) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความถูกต้อง (Accuracy) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ (Feasibility) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยประครอง รัตมีแก้ว (2562) การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษา

ชั้นพื้นฐานซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบกระบวนการของรูปแบบ และการวัดและประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ เหลื่อน้อย (2562) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 รูปแบบส่วนที่ 3 การนำไปใช้ส่วนที่ 4 เนื้อหา และส่วนที่ 5 เครื่องมือ

3. ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนของครู ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นของครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ก่อนการอบรม “รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ” พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ก่อนการอบรมครู “รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ” พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและหลังการอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพรรัตน์ สิทธิวงศ์ (2561) ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่ร่วมกับกระบวนการ QSCCS สำหรับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่ร่วมกับกระบวนการ QSCCS สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่ร่วมกับกระบวนการ QSCCS มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมบุรฉัตร สีนุย (2565) การพัฒนาทักษะการอ่านออกและทักษะการเขียนได้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคบันได 5 ขั้นร่วมกับเกม ผลการวิจัยพบว่า หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเทคนิคบันได 5 ขั้นร่วมกับเกม พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 22.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.17 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. ประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ผลการสัมภาษณ์ครูโรงเรียนวัดหนองเสือ พบว่า ครูผู้สอนมีความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมการอบรม “รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ” ชักถามเมื่อเกิดความสงสัย รักษาเวลาในการอบรม ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมตามการฝึกอบรม ร่วมกิจกรรมครบทุกขั้นตอน

ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม และมีความสนใจในการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้นด้วย กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ และผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ความเหมาะสม (Suitability) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ (Profitability) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยครูโรงเรียนวัดหนองเสือ ความเหมาะสม (Suitability) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ (Profitability) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยครูโรงเรียนวัดหนองเสือ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนวัดหนองเสือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ัญญาพิชชา อุ่นรัมย์ (2564) การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ โดยครูโรงเรียนบ้านหนองสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5- 6 โรงเรียนบ้านหนองสะแก ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาพล บัวคำโคตร (2563) แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อแนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.2 โรงเรียนควรรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือไปใช้ ต้องกำกับติดตาม ดูแลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งต่อการใช้รูปแบบ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามารถนำรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ไปขยายผลให้โรงเรียนในสังกัดนำไปเป็นแบบอย่างใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือไปใช้ส่งเสริมและพัฒนากิจการกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น ด้านอื่นๆ ที่สำคัญและ ความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้

2.2 ควรนำรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ ที่ใช้มีความหลากหลายขึ้น

2.3 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ครูใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการเรียนของครู และความสามารถอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองเสือ กับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กชมล จันทร์ดอน. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและ
พัฒนาการฟัง ดูพูด และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5
โดยวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้โดยใช้บันได 5 ขั้น (Steps for student development). พัทลุง
: โรงเรียนอุบลรัตน์ราชกัญญาราชวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). คู่มือการคัดกรอง “ความสามารถในการอ่านและการเขียน” ของ
นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 (ธันวาคม 2565). กรุงเทพฯ :
สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทิพรัตน์ สีทิววงศ์. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่
สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธนาพล บัวคาโคตร.(2563).แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิด
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33.
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญพิชชา อุ๋นรัมย์.(2564).การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชน
แห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต
33.ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง รัศมีแก้ว.(2562). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สุพรรณบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์และมารุต พัฒนผล. (2557). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิง
วิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิจัย
และพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เปรมบุรฉัตร สีนุย.(2565).
“การพัฒนาทักษะการอ่านออกและทักษะการเขียนได้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
โดยใช้การจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคบันได 5 ขั้นร่วมกับเกม.”
- วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (2022) : (พฤษภาคม-สิงหาคม 2565)
- พงษ์ศักดิ์ สาลีกงชัย. (2562). “กลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์”วารสารมหาจุฬานาคร
ทรรศน์.ปีที่ 6 ฉบับที่ 8 (ตุลาคม 2562).

- วรรณภา ศรีสายัณห์ (2563). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน
คิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนอุปถัมภ์
อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายวิทยานิพนธ์ สาขาหลักสูตรและการสอน ครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อำนาจ เหลื่อน้อย. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ของโรงเรียนมาตรฐานสากล. ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราช
ภัฏนครสวรรค์.
- Hord, S. (2009). Professional learning communities: An overview. In S. Hord (ed),
Learning together, leading together: Changing schools through professional learning
communities. New York: Teachers College Press.
- Stoll, L., Bolam, & Thomas, S. (2010). "Professional learning communities: A review of
the literature". *Journal of Education Change*, 7, 221-258.